

Nr 73.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 6 maj 1913.
» » » i Andra kammaren den 6 maj 1913.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående vidtagande av åtgärder för undanröjande av nu rådande fara av arsenikhaltig oljefärg.

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 11.)
(Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 11.)

Till Konungen.

Uti en inom Riksdagen väckt motion har framhållits önskvärdheten av att snarast möjligt antingen ändring av § 28 mom. 2 i giftstadgan av den 7 december 1906 sker i så måtta att orden »med vattenfärg gjord färganstrykning» utbytas mot »färganstrykning», eller ock på annat sätt vidtagas åtgärder i syfte att den nu rådande faran av arsenikhaltig oljefärg, särskilt holländsk zinkvitt, undanröjes.

I nu gällande giftstadga hava bestämmelser givits angående den högsta tillåtna arsenikhalten i, bland annat, tapeter och vattenfärg, medan däremot ingen dylik bestämmelse finnes meddelad beträffande oljefärg, vilket sistnämnda förhållande torde hava berott på att Medicinalstyrelsen uti avgivet underdånigt yttrande rörande de föreslagna bestämmelserna i giftstadgan anfört, bland annat, att, då en i oljefärg möjligen förekommande ringa mängd av arsenik torde få anses vara så pass bunden, att den ej kunde anses hälsovådlig, det ej syntes styrelsen

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 14 saml. 27 häft. (Nr 73—77.) 1

medföra någon risk i hygieniskt avseende att vid anstrykning med oljefärg stadga lindrigare bestämmelser än beträffande tapeter och vattenfärg.

Emellertid har erfarenheten visat, att medicinalstyrelsens antagande, att arseniken i oljefärger vore så fast bunden, att den icke kunde anses hälsovadlig, ej varit riktigt. Den arsenikhaltiga oljefärgen har tvärtom i synnerligen många fall visat sig åstadkomma arsenikförgiftning. Orsaken härtill torde måhända i viss mån bero på ändrat sätt för måleriarbetet och byggnadsarbetet över huvud taget. Det moderna byggnadsättet med oljemålade väggar och cementgolv belagda med korkmattor, medför ofta, att rummen under långa tider fukta. I sådana fuktiga rum uppstår möbelsvamp, som i sin ordning inverkar på arseniken i oljefärgen och sönderdelar densamma. Även har man numera börjat att vid målning med zinkvitt i stor utsträckning använda, jämte linolja, annan billigare olja eller ock terpentin. Följden härav har blivit, att färgen under en lång tid förbliver mjuk, varför den med lätthet angripes av mögelsvampar.

Enligt vad Riksdagen inhämtat hava redan vidtagits åtgärder mot användande av arsenikhaltig oljefärg inom statens byggnader, i det att överintendentsämbetet i sina kontrakt angående nämnda byggnader numera insatt det villkor, att använda färger skola vara arsenikfria och att speciellt holländsk zinkvitt icke får begagnas, men faran för arsenikförgiftning genom oljefärg är — om också genom nyss angivna omständighet för närvarande i väsentlig grad förebyggd inom de flesta av statens under uppförande eller ny inredning varande byggnader — fortfarande lika stor uti av andra än staten utförda byggnadsföretag.

Ehuru Riksdagen har sig bekant, att arsenikfrågan för närvarande är föremål för utredning samt att de härför tillkallade sakkunnige jämväl haft sin uppmärksamhet fästad å nu förevarande motion, anser Riksdagen, att användande av arsenikhaltig oljefärg medför så stor fara för människors hälsa och så stora ekonomiska förluster såväl för staten som för kommunerna och de enskilda, att ett ingripande från statsmyndigheterna mot användande av sådan färg omedelbart bör äga rum, oberoende däraf att utredningen av arsenikfrågan i sin helhet ej föreligger färdig.

Huruvida ifrågavarande mål skall kunna nås på det sätt motionären närmast tänkt sig eller lämpligare vinnas på andra vägar tilltror sig icke Riksdagen bedöma. Huvudsaken är, att kraftiga åtgärder vidtagas snarast möjligt i ändamål att förhindra uppkomsten av ytterligare arsenikförgiftning genom oljefärg i vårt land.

Riksdagen vill emellertid i detta sammanhang tillika framhålla, att, förutom i Holland, jämväl i Amerika, Tyskland, Frankrike och Italien tillverkas zinkvitt, innehållande arsenik i ansenlig mängd.

På grund av vad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t snarast möjligt vare sig vidtaga sådan ändring av § 28 mom. 2 i giftstadgan av den 7 december 1906, att orden »med vattenfärg gjord färganstrykning» utbytas mot »färganstrykning», eller på annat sätt vidtaga åtgärder, att den nu rådande faran av arsenikhaltig oljefärg undanröjes.

Stockholm den 6 maj 1913.

Med undersåtlig vördnad.
